N°. 254. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is ... het jaar; die van de Courant alleen f 20 ... van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 26 OCTOBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 17den October jl., n°. 83, is aan den heer mr. *D. Everwijn*, secretaris bij Hoogstdeszelfs gezantschap te Berlijn, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur 2de klasse der orde van Isabella la Católica, hem door H. M. de Koningin van Spanje geschonken.

Bij besluiten van 21 October 1861, n°. 46 en 49, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de benoeming van *W. Rengers Hora Siccama*, burgemeester van Westerbork, en van *J. C. Plomp*, burgemeester van Zuylen, tot secretaris dier respective gemeenten, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Bij besluit van 21 October 1861, n°. 50, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot burgemeester der gemeente St. Oedenrode te herbenoemen *G. L. van Vessem*.

Bij besluit van den 21sten dezer, n°. 52, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

op hun verzoek, een eervol ontslag te verleenen:

aan den heer *W. G. Evers*, als plaatsvervangend heemraad in het dijkdistrict de Lijmers (Gelderland);

aan den heer *K. Hocke Hoogenboom*, als gezworen van den polder ...emaire (Zeeland);

te benoemen:

tot voorzitter van het dijk- en polderbestuur van Laag Hemaal (Noordbrabant), den heer *A. J. M. Holster*;

tot dijkgraaf van het heemraadschap van de Mark en Dintel (Noordbrabant), den heer *P. F. Eeman*;

tot gecommitteerde bij het dijk- en polderbestuur van Empel en Meerwijk (Noordbrabant), den heer *J. de Bekker* Az.;

tot secretaris bij het heemraadschap van den Rosendaalschen en ...bergschen Vliet (Noordbrabant), den heer *E. J. Schoonhijt*;

bij het dijk- en polderbestuur van Neerloon (Noordbrabant), tot dijkgraaf *T. Bruysten*;

tot heemraad den heer *J. W. van Asten*; en

tot secretaris en penningmeester den heer *H. Reys*;

bij het bestuur van den Zuidhollandschen polder onder Dussen (Noordbrabant) tot heemraden, de heeren: *J. R. Verschoor*, *A. Hagoort* en *Groeneveld*; en

tot secretaris-penningmeester *D. Middelkoop* sr.;

tot heemraad van den Stormpolder (Zuidholland), den heer *J. Verkerk*;

tot vertegenwoordiger van het bestuur van den Noordpolder onder ...shil (Zuidholland), den heer *A. Langestraat*;

tot heemraad der polders Oud en Nieuw Rozenburg, Blankenburg, ... en Langeplaat (Zuidholland), den heer *S. Qualm*;

tot waarschap van Drechterland, voor de gemeente Zwaag (Noordholland), den heer *R. Groot*;

tot gezworen van de watering Walsoorden (Zeeland), den heer *P. Paasse*;

tot gezworen bij de Bruinisse- en Stoofpolders (Zeeland), den heer ... *van den Berge*;

tot gecommitteerden van den polder de Koekoek (Overijssel), de heeren ... *Jong* en *B. P. G. van Diggelen*;

Bij besluit van 21 October, n°. 54, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

aan de nagemelde officieren bij de dienstdoende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, als:

bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam aan *H. A. Insinger*, als luitenant;

bij de dienstdoende schutterij te Haarlem aan *H. P. G. Quack*, als luitenant, wegens verandering van woonplaats;

bij de dienstdoende schutterij te Utrecht:

aan mr. *H. H. van de Poll*, als 2den luitenant, wegens verandering van woonplaats;

bij de dienstdoende schutterij te Deventer:

aan mr. *M. Cassa Plooy*, als 1sten luitenant;

bij de dienstdoende schutterij te Deventer te benoemen:

tot kapitein mr. *H. W. J. van Marle*, thans 1sten luitenant;

tot 1ste luitenants *F. Raland* en *N. Borneman*, thans 2de luitenants;

tot 2den luitenant mr. *C. Duymaer van Twist*, thans schutter.

Bij besluiten van 21 October 1861, n°. 57 en 58, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen:

aan *E. te Veltrup*, als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te ...dam;

aan *A. Benier*, als kapitein met den personelen rang van majoor, kommandant der dienstdoende schutterij te Vlissingen, met vergunning het uniform en de aan zijnen rang van majoor verbonden onderscheidingsteekenen voortdurend te dragen.

Bij besluit van den 21sten October 1861, n°. 81, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot burgemeester der gemeente Groesbeek te benoemen *J. J. M. Kolfschoten*.

Bij besluit van 21 October 1861, n°. 55, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan de nagemelde officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten:

in de provincie Gelderland:

1ste afdeeling, 3de bataillon, staf, aan *J. B. W. Maitland*, als 2de luitenant-kwartiermeester;

in de provincie Utrecht:

2de bataillon, 1ste compagnie, aan jhr. *H. Strick van Linschoten van Rhijnauwen*, als 2den luitenant;

3de compagnie, aan *A. B. de Jonckeere*, als kapitein;

5de compagnie, aan *P. A. Rendorp*, als 2den luitenant, op grond van artikel 64 der gemeentewet;

in de provincie Friesland:

3de afdeeling, 2de bataillon, 4de compagnie, aan *F. F. Vellinga*, als 2den luitenant;

2°. mede een eervol ontslag te verleenen aan *H. L. Maertens*, als 1sten luitenant-adjudant bij het bataillon rustende schutterij n°. 5, in de provincie Zeeland, uit hoofde van de vestiging zijner woonplaats buiten 's lands;

3°. bij de rustende schutterijen te benoemen:

in de provincie Gelderland:

1ste afdeeling, 3de bataillon, staf, tot 2den luitenant-kwartiermeester, *J. H. B. de Voogt*, thans schutter;

in de provincie Friesland:

3de afdeeling, 2de bataillon, 4de compagnie, tot 2den luitenant *J. T. F. Huguenin*, thans sergeant-majoor.

Bij besluit van 21 October 1861, n°. 60, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de heeren *G. Reinders*, *G. R. Reinders* en *P. L. Geertsema*, wier tijd van aftreding als leden der directie van de Maatschappij van landeigenaren en vast beklemde meijers in de provincie Groningen op den 31sten December 1861 is bepaald, voor die betrekking op nieuw te benoemen.

Bij Koninklijk besluit van 21 October 1861, n°. 86, is aan den adjunct-commies bij de Algemeene Rekenkamer *M. van Weerden* verleend de personele titel van commies en zijn benoemd tot adjunct-commiesen bij gezegd collegie de heeren *J. Renno*, *C. M. van Vliet* en *P. A. van den Bergh*, thans 1ste klerken.

Bij Koninklijk besluit van 23 October 1861, n°. 60, is benoemd tot adjunct-controleur bij het vak der directe belastingen en van het kadaster in de provincie Noordbrabant, de heer *F. H. Ludewig*, thans surnumerair bij hetzelfde vak in Overijssel.

Bij besluit van den 21sten October 1861, n°. 68, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, bij het wapen der infanterie:

te benoemen, bij het 4de regement, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *H. F. Scharp*, van het regement grenadiers en jagers;

een eervol ontslag uit de militaire dienst te verleenen, op het daartoe door hem gedaan verzoek, aan den kapitein *A. C. Lopez Suasso Dioz da Fonseca*.

Bij besluit van den 21sten October 1861, n°. 88, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, bij het wapen der infanterie te benoemen:

bij het 2de regement tot kolonel, den luitenant-kolonel *J. van Overstraten*, kommandant van het corps;

bij het 6de regement, tot kolonel en kommandant van het regement, den luitenant-kolonel *C. A. T. Vogel*, thans met het bevel over dat corps belast.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

RIJKSCOMMISSIE VOOR STATISTIEK.

(*Zitting van 15 October 1861.*)

Tegenwoordig de heeren: Nedermeijer van Rosenthal, Vissering, Wttewaal, Sloet tot Oldhuis, de Bruyn Kops, Buys, Willer, Zeeman, Mulder, Obreen, van Dijk, von Baumhauer, van Voorthuysen. De heer Alstorphius Grevelink werd door ongesteldheid belet de zitting bij te wonen, terwijl ook de heeren van Cappelle en Smissaert berigt van verhindering hadden ingezonden.

De leiding der vergadering is opgedragen aan den heer Vissering.

Onder de ingezonden boekwerken waren het Verslag van de openbare werken in 1860; het Verslag van de inspecteurs der krankzinnigen-gestichten over 1857, 1858 en 1859; het Verslag van dr. Staring omtrent de Landhuishoudkundige School te Groningen en het landbouwonderwijs in naburige Rijken, het Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje voor 1861; het Verslag van den toestand der provincie Groningen in 1860; eene statistiek van het stoomwezen in Nederlandsch Indie, door mr J. A. van der Chijs, enz.

De Minister van Justitie heeft een nader berigt medegedeeld van den heer inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt met betrekking tot de ontworpen voorschriften voor de ziekte- en sterftestatistiek in de gevangenissen. In handen gesteld van de heeren Zeeman en van Cappelle.

In de eerste plaats heeft de vergadering zich bezig gehouden met de voorstellen der subcommissie, die vroeger was uitgenoodigd, een plan voor eene verbeterde inrigting der Rijkscommissie te ontwerpen. Deze voorstellen, waarmede de vergadering zich na naauwgezette overweging vereenigde, zullen aan de Regering worden aangeboden.

De bureaux van statistiek in de provincien hebben daarop een onderwerp van behandeling uitgemaakt. De subcommissie, die op zich had genomen een schrijven omtrent deze bureaux aan den Minister van Binnenlandsche Zaken te ontwerpen, wees op het groot belang der instelling, wanneer die aan de verlichte bedoelingen van den wetgever beantwoordt. Het zijn deze bureaux, die de bouwstoffen voor de algemeene statistiek des Rijks grootendeels moeten vergaderen; die geacht moeten worden alle plaatselijke bijzonderheden binnen hun kring het best te kennen en zich bovendien in staat bevinden om de juistheid van verschillende statistieke opgaven te beoordeelen. Om dat groot belang nader aan te toonen, trad de subcommissie in velerlei bijzonderheden, en zij betoogde hoe wenschelijk het zoude zijn, dat de Rijkscommissie in onmiddellijk verband kon worden gesteld met de provinciale bureaux. Terwijl zij enkele verblijdende uitzonderingen vermeldde, zeide de subcommissie met leedwezen te hebben opgemerkt, dat men niet algemeen van het hooge nut der instelling is doordrongen. Zij kon daarom het voorstel van den heer Alstorphius Grevelink, om den Minister te verzoeken zich nopens de werking der bureaux te doen inlichten, niet anders dan aanbevelen. Zoodanige inlichting zou, naar haar toescheen, voornamelijk moeten betreffen de verzameling van bescheiden en de gelegenheid voor het publiek om inzage van stukken en afschriften uit het statistisch archief te bekomen; de opdragt van aan de statistiek vreemde werkzaamheden aan de hoofden der bureaux; de bevoegdheid dezer ambtenaren om uit eigen beweging met gemeentelijke en andere besturen over statistieke aangelegenheden briefwisseling te voeren; en de vraag of die ambtenaren over eenige middelen kunnen beschikken om plaatselijke onderzoekingen te doen, zich wetenschappelijke hulpbronnen te verschaffen enz. In den zin dezer opmerkingen zal de vergadering een schrijven rigten aan den Minister van Binnenlandsche Zaken en tevens mededeeling verzoeken der instructien, welke voor de hoofden der provinciale bureaux zijn vastgesteld.

Ook de subcommissie, aan welke het voorstel van den heer Buys omtrent eene statistiek der waterschapslasten ter overweging werd gegeven, was gereed met haar rapport. Zij meende het denkbeeld van den voorsteller, om te beproeven die statistiek tot stand te brengen, zeer te moeten toejuichen. Het groot verschil van toestanden in de onderscheidene deelen des Rijks had er haar evenwel van teruggehouden, nu reeds bepaalde voorschriften tot dat einde te ontwerpen. Hiertoe kan naar haar oordeel niet wel worden overgegaan tenzij vooraf berigten zijn ingewonnen omtrent de opgaven, welke in de verschillende provincien zouden kunnen verstrekt worden. Er is daarop besloten eene poging te doen om zich de vereischte inlichtingen te verschaffen.

De heer Obreen heeft ten gevolge op hetgeen hij dienaangaande reeds vroeger in het midden bragt (zie het verslag der zitting van 14 Mei jl.), eenige mededeelingen gedaan ten opzigte der kaarten van de Oost-Indische bezittingen. Hij herinnerde aan de belangrijke bijzonderheden omtrent het opnemen en in kaart brengen van het eiland Java, voorkomende in een kort overzigt van de topographische werkzaamheden in Nederlandsch Indie, geplaatst in de *Staats-courant* van 1860, n°. 167. Voorts had hij uit bijzondere berigten vernomen, dat dezelfde aldaar vermelde werkzaamheden ook reeds zijn verrigt voor de residentie Kadoe; dat zij voor Samarang weldra zullen voltooid zijn; en dat men, te gelijk met de opname, statistische gegevens heeft verzameld omtrent de soort van gronden, de bebouwing, de bevolking, den veestapel enz. Terwijl de spreker alzoo hulde bragt aan den ijver en het beleid waarmede de cartographie in onze Oost-Indische bezittingen wordt behandeld (eene hulde, waarmede andere leden der Rijkscommissie gaarne instemden), wees hij tevens op het groote belang voor de Rijkscommissie om in de gelegenheid te zijn, goede kaarten te kunnen raadplegen zoo dikwijls zij zich met een statistisch onderzoek betrekkelijk die bezittingen had bezig te houden. Hij wenchte dat de Rijkscommissie de middelen om daartoe te geraken in overweging zoude nemen.

Wegens het ver gevorderde uur werd besloten dit gewigtig punt in eene volgende bijeenkomst te behandelen.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien maakt bekend dat bij hem ontvangen is eene som van f 80, door een onbekende, onder het postmerk *Dordrecht*, van 24 dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

'sGravenhage, den 25sten October 1861.

De Minister voornoemd,
VAN TETS.

De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat bij de op den 23sten dezer, overeenkomstig de vooraf gedane aankondiging, te *Amsterdam*, ten overstaan van den Agent van het Ministerie van Finantien aldaar, en van den Referendaris bij de Directie der Grootboeken van de Nationale Schuld, plaats gehad hebbende uitloting van twaalf aandeelen, elk groot f 500, in de geldleening tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van den aanleg van een kiezelweg, tusschen *Zutphen* en *Goor*, zijn getrokken de nommers: 18, 23, 25, 103, 182, 211, 222, 244, 254, 278, 285 en 303; alsmede dat deze aandeelen van Vrijdag den eersten November aanstaande af, voorzien van al de daarbij behoorende onverschenen interest-coupons, ten kantore van den Agent voornoemd, tot het bekomen van aflossing kunnen worden aangeboden.

's Gravenhage, den 25sten October 1861.

De Minister voornoemd,
VAN TETS.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

Te Warschau was de regering jl. Zaturdag, gelijk gemeld is, bedu... dat er den volgenden dag nieuwe onlusten zouden ontstaan, indien Roomsch-katholijke kerken op den Zondag gesloten bleven; zij vle... zich nog met de hoop dat de geestelijkheid tot andere inzigten kome... de godsdienstoefeningen hervatten zou, maar nam intusschen voorzo... maatregelen voor het behoud der openbare orde, en verkondigde... zamenscholingen voor de gesloten kerken op Zondag met geweld zou... worden belet.

Blijkens berigten uit Warschau van den 21sten dezer waren Roomsch-katholijke kerken op den vorigen Zondag gesloten geble... maar waren er geene rustverstoringen voorgevallen, en trachtte ... regering de geestelijken over te halen om de godsdienstoefeningen te h... vatten, opdat de stad niet langer in hetzelfde gevaar zou verkeeren. ... regering scheen hierin te zullen slagen.

ITALIE.

Een ministerieel dagblad van Parijs, *le Pays*, zegt in zijn nom... van gisteren: » Men verzekert dat Koning Victor Emanuel, die la... stelijk voornemens was zich in de maand Januarij eerstkomende n... Napels te begeven, besloten heeft zijne reis derwaarts te vervroeg... om zelf den generaal La Marmora, die tot bevelhebber der krijgsm... in zuidelijk Italie en tot gouverneur der provincie Napels is benoem... in deze betrekking in te leiden. De Koning zou omstreeks het mid... der volgende maand de reis naar Napels aannemen. Al de ministers zou... Zijne Majesteit derwaarts volgen; slechts drie van hen zouden te Tu... blijven, maar ook zij zouden zich op hunne beurt naar het zuiden bege... en zich bij Zijne Majesteit voegen. De Koning zou zich langer in Nap... ophouden, dan men aanvankelijk had gedacht."

Daarentegen zegt de Turynsche berigtgever der *Indépendance Be...* in een schrijven van den 21sten dezer, dat Koning Victor Ema... voornemens is in den aanstaanden winter een bezoek aan Napels ... brengen, en dat de generaal La Marmora reeds den 24sten dezer ... Turyn naar zijnen nieuwen post zou vertrekken.

FRANKRIJK.

Particuliere brieven uit Parijs van eergisteren, den 23sten, bevesti... het berigt dat de heer Rattazzi, de Sardinische staatsman, den 2... door den Keizer der Franschen op de Tuilerien ten gehoore toege... is. De eenige bijzonderheid, welke daaromtrent met zekerheid w... gemeld, is, dat de Keizer zich gedurende ruim anderhalf uur met ... heer Rattazzi heeft onderhouden.

— De minister van binnenlandsche zaken van Frankrijk heeft bij e... circulaire van den 22sten dezer aan de departements-prefecten te ke... gegeven, dat de tijd tot het maken van wetsbepalingen tegen de dr... kenschap hem nog niet schijnt gekomen te zijn, maar dat het keizer... besluit van 29 December 1851, houdende bepalingen op de kroege... tapperijen, aan het bestuur middelen oplevert om de meeste verke... heden, waartoe de dronkenschap aanleiding geeft, te weren, en dat ... besluit alzoo streng moet worden gehandhaafd, terwijl de plaatsel... overheid bevoegd is om dronken lieden, als gevaarlijk voor de open... orde en algemeene veiligheid, van de openbare straat te verwijd... en zelfs op te sluiten.

— De *Constitutionnel*, een onderhandsch orgaan van het Fran... gouvernement, berigt dat het bekende geschrift van den abt Passa... tegen de wereldlijke magt van den Paus in het Fransch vertaald ... uitgegeven is, deelt de voorrede dezer uitgave mede, en prijst het ... schrift zelf, als een » gemoedelijk en beslissend vertoog."

— Het bestuur der Bank van Frankrijk heeft gisteren zijne we... lijksche vergadering gehouden, maar niet, zoo als de Beurs vreesd... tot eene nieuwe verhooging van het disconto besloten.

Men verzekert, zegt de *Constitutionnel*, dat de voorraad specie ... Bank sedert eenige dagen geene nieuwe vermindering heeft onderga...

SPANJE.

De *Correspondencia*, een half officieel nieuwsblad van Madrid, ... in haar nommer van den 17den iets naders omtrent de voorgeno... expeditie tegen Mexico mede. Door tusschenkomst van den Keizer ... Franschen, zegt dat blad, is Engeland bewogen om zich met Frank... en Spanje's inzigten aangaande Mexico te vereenigen, en ten gev... daarvan zullen de drie mogendheden in deze zaak zamenwerken. ... voornemen is Vera Cruz en Tampico eenigen tijd bezet te houden. ... derde gedeelten van de tot deze expeditie benoodigde landmagt ... door Spanje, en het overige door Engeland en Frankrijk gezam... worden geleverd. Voor het geval dat de monarchale regeringsvor... Mexico hersteld wierd heeft Engeland voorgesteld te bepalen, da... drie mogendheden niet zullen gedoogen dat de kroon van Mexico ... eenigen vorstelijken persoon uit een van de regerende geslachten ... aangenomen.

— Blijkens de berigten uit Madrid van den 17den dezer was er ... het naderen van de opening der wetgevende zitting, weder sprake ... plannen der oppositiepartij om het kabinet van den maarschalk O'D... te bestrijden en zoo mogelijk omver te werpen. Doch er we... onder de oppositiepartij zelve aan het slagen der daartoe aan te w... pogingen getwijfeld, ten eerste omdat het kabinet uit de onde... tegen Mexico en uit de aldaar ligtelijk te behalen zege nieuwe ... zou putten, en ten tweede omdat onder de tegenpartijders ... ministerie, demokraten, progressisten en gematigden, steeds verdee... bestond.

ENGELAND.

Berigten uit Malta van den 18den dezer melden, dat het Eng... eskader aldaar omstreeks het begin der volgende maand terug ... werd, en dat het zoo lang nog in de baai van Napels zou blijve... er de oefeningen voort te zetten.

BELGIE.

De *Indépendance Belge* van heden zegt: » Volgens de geruchten welke te Brussel in de best onderrigte kringen loopen, zal de aftreding van den heer de Vrière, die zijn ontslag als minister van buitenlandsche zaken heeft genomen, geenzins, gelijk de clericale dagbladen hopen, ten gevolge hebben dat het Belgische kabinet ontbonden wordt of eene geheele verandering ondergaat.

» Er zal, volgens geruchten welke, gelooven wij, vrij wat grond hebben, niet anders gebeuren, dan dat de heer Rogier de portefeuille van buitenlandsche zaken op zich neemt, en als minister van binnenlandsche zaken door den heer A. van den Peereboom vervangen wordt. De heer Frère zou weder minister van finantien worden. De heeren Tesch, van den Stichelen en Chazal zouden hunne portefeuilles behouden.

» Er zou alzoo slechts één nieuw lid in het kabinet komen; en overigens zou het ministerie met hetzelfde personeel voor de wetgevende kamers verschijnen, als in de vorige zitting. Dat is iets anders dan door de clericale dagbladen sedert eene maand gehoopt en voorspeld werd. Des te meer reden bestaat er voor de liberalen om met de uitkomst tevreden te zijn."

NOORD-AMERIKA.

De staat der zaken in de Vereenigde Staten wordt door de Londensche *Times* van eergisteren aldus voorgesteld: » Elke brievenmaal uit Amerika brengt berigten waaruit blijkt dat de Unie onherstelbaar geschokt en gescheurd is. Het schijnt als of het geschil op geene andere wijze dan door het zwaard zou kunnen worden beslecht, en als of het zwaard niet bij magte is om het geschil tot beslechting te brengen. Niemand schijnt eenige kans van schikking te kunnen ontdekken; en toch bestaat er in het oog van den bedaarden boschouwer geen vooruitzigt op definitive overwinning voor de eene of andere partij.

» Desniettemin is de oorlog even populair als hopeloos. De Noordelijke Staten zenden bataillon op bataillon naar de hoofdstad der Unie, terwijl gezegd wordt dat, in weerwil dier aanhoudende versterking, het leger van M' Clellan in getalsterkte voor dat des vijands onderdoet. Het aantal soldaten, welke aan weêrszijden onder de wapenen zijn of binnen kort op de been gebragt zullen worden, is schier ongelooflijk groot, ook wanneer men er van een aanmerkelijk deel afgetrokken en op rekening van de neiging tot overdrijving der Noord-Amerikaansche dagbladen gebragt wordt. Geen rijk van Europa heeft eene reguliere krijgsmagt op zoo groote schaal, als de ligtingen van vrijwilligers, welke in de Vereenigde Staten aan weêrszijden plaats hebben, en al die vrijwilligers worden op de been gebragt om werkelijk en terstond dienst te doen.

» Amerika kan, zoo veel de groote steden betreft, gezegd worden één groot legerkamp te zijn. Eene demokratische republiek met een staand leger van minder dan 15,000 man, is in den tijd van weinige maanden veranderd in eenen schier despotieken staat, alwaar de regering dag op dag meer het karakter van een militair bewind bekomt.

» In Frankrijk kon onder het eerste keizerrijk het leger schier worden gezegd het land uit te maken: dit kan thans met even veel regt van de Noordelijke helft der Unie gezegd worden. De verdedigers van de zaak der Unie zijn noch door nederlagen ontmoedigd noch door vertragingen verdrietig geworden. De strijdlust heeft zich als eene besmettende koorts verspreid, tot dat alle klassen der bevolking daardoor aangestoken zijn. De oorlog alleen wordt geteld, en ieder is soldaat. Geene partij of onderscheidene partij durft van vrede te spreken. De volksbedrijvigheid en handel kwijnen of staan stil, behalve zoo ver zij met den oorlog in verband staan. Met uitzondering der meer afgelegen Staten kan men naauwelijks zeggen dat er werkelijk gevochten wordt, maar in afwachting van het gevecht wordt het krijgsvolk door oefeningen bezig en opgewonden gehouden. De beide deelen der Unie scheppen zich legers alvorens slag te leveren. Het gemis eener staande legermagt van aanmerkelijke grootte is volstrekt niet gebleken een voorbehoedmiddel tegen oorlog te zijn. Wat andere landen altijd gereed houden, wordt nu door de Amerikanen ijlings aangeschaft, op eene verbazend groote schaal, met buitengewone kosten en voor den verschrikkelijksten oorlog, dien tusschen burgers.

» Volgens de jongste berigten schijnt de generaal M' Clellan nog niet sterk genoeg om de tegenpartij gelijk te staan. De generaal Beauregard heeft niet alleen een leger van gelijke, welligt van meerdere getalsterkte, maar hij heeft zich ook in eene sterke positie, en is, wat het meeste zegt, meester van den loop der zaken. Indien hij niet door ongeduld van zijne troepen wordt gedrongen, is hij niet in de noodzakelijkheid om den slag te zoeken of aan te nemen, en kan hij zich bepalen tot verdediging in eene door hem zelven gekozen positie. Hij is in zijn eigen land, afwachtende dat de vijand er binnendringt; en dit is juist wat de generaal M' Clellan moet beproeven. De generaal der Unie zal onvermijdelijk moeten voorwaarts rukken; hij zal, vroeger of later, den generaal der Confoederatie moeten gaan opzoeken, indien deze niet verkiest hem te gemoet te trekken. Dan komt het tot een treffen; maar hoe hetzelve ook uitvalle, het zal waarschijnlijk geen einde aan den oorlog maken. Wierd het Noorden geslagen, het zou den strijd evenwel voortzetten; en leed het Zuidelijke leger eene nederlaag, het zou in de breedte kunnen aftrekken.

» Dat er geenerlei vrucht van den strijd verwacht kan worden blijkt uit de krijgsbedrijven welke in meer afgelegen Staten plaats hebben. In Missouri en in Kentucky wordt eene afzonderlijke oorlog gevoerd, zonder verband met de groote krijgsbedrijven in Virginia en nagenoeg buiten leiding van de wederzijdsche gouvernementen. In die meer afgelegen gewesten zijn de legers kleiner, en de bevelhebbers minder afhankelijk, dewijl er niet zoo veel van den uitslag hunner bewegingen afhangt; maar ook daar kan door den strijd geene bepaalde uitkomst worden verkregen. Er worden steden genomen en weder ontruimd, gevechten gewonnen en verloren, verwonderlijke marschen uitgevoerd en verrassende vervolgingen ondernomen; maar Missouri en Kentucky blijven desniettemin verdeeld en even vreemd aan de Unie als aan de Confoederatie. De Unie blijft, wel is waar, meester van Maryland; maar zij moet in dien kleinen Staat een leger van 35,000 man houden om zelfs afval te beletten.

» Men zegt dat in het Zuiden eene sterke partij van voorstanders der Unie bestaat, welke aan de krijgsmagt van het Noorden, indien deze binnendrong, de hand zou bieden. Wij weten niet, hoe veel grond dit gerucht bestaat; maar wij weten wel, dat in Kentucky en Missouri, waar de partij der Unie ongetwijfeld veel sterker is dan in het Zuiden, de strijd evenwel niet van meer beslissenden aard is geweest. De Zuidelijken hebben ontegenzeggelijk een bepaald en duidelijk doel voor oogen. Zij willen alle inmenging van het Noorden in hunne zaken weren; maar om dat doel te bereiken, moeten zij het hoofd bieden aan eene bevolking van twintig millioen zielen, welke hen met alle middelen en wat het ook moge kosten, onder haar geweld wil brengen.

» Tegen den kreet des Zuidens om onafhankelijkheid wordt door het Noorden de kreet om instandhouding der Unie aangeheven; doch hoe de Unie na al het gebeurde ooit weder gevestigd zou kunnen worden, is eene vraag welke niemand schijnt te doen of te kunnen beantwoorden. Thans heerscht er in Noord-Amerika maar ééne gedachte: de beide partijen willen vechten; en in dezen verwoestenden en hopeloozen strijd zullen al de hulpbronnen eener groote natie te loor gaan."

NASCHRIFT.

PARIJS, 25 October. De *Moniteur* berigt, dat uit een geregtelijk onderzoek gebleken is dat de congregatie der zusters van de Sainte-Union te Douai zich heeft schuldig gemaakt aan het voorbedachtelijk ontvoeren van jeugdige Israëlitische meisjes; dat die feiten aanleiding hadden kunnen geven tot intrekking der autorisatie van de vereeniging, doch dat het gouvernement zich er toe bepaald heeft om aan dezelve het wettig bestaan te ontnemen. Deze maatregel, zegt het regeringsblad, die van gematigdheid en tevens van gestrengheid getuigt, zal aan de geestelijke congregratien herinneren, dat zij door haren aard, haar doel en hare reglementen niet ontslagen kunnen worden van de verpligting om 's lands wetten te gehoorzamen.

De gisteren avond verschenen *Patrie* berigt dat zich aan boord van een op de rivier voor Bordeaux liggend schip onderscheiden gevallen van gele koorts hebben voorgedaan. Dadelijk waren de noodige maatregelen van voorzorg genomen.

MADRID, 24 October. Uit hoofde van het overlijden der Infante Donna Concepcion is de opening der Cortes tot den 8sten November uitgesteld. De ministers genieten steeds het vertrouwen der Koningin.

WEENEN, 24 October. Een van den Hongaarschen stadhouderschapsraad uitgaand adres verlangt dat de Keizer naar Ofen kome, om zich aan den invloed der hem omringende raadsmannen te onttrekken, en aldaar voor de vergaderde Obergespanen de verklaring aflegge dat hij besloten heeft volgens de constitutie te regeren. In dat geval belooft het adres, dat het geheele land den Keizer met vertrouwen te gemoet komen en hem gaarne huldigen zal.

BERLIJN, 24 October (des avonds). Gisteren avond hebben op onderscheiden punten der stad vechtpartijen plaats gehad, die echter geenerlei politieke aanleiding of beteekenis hadden. De politiebeambten hebben zonder hulp der gewapende magt de orde hersteld; velen hunner zijn gekwetst, alsmede een aantal lieden uit het volk. Een dertigtal personen zijn in hechtenis genomen.

ATHENE, 17 October. De student Dousios, die den aanslag op de Koningin heeft gepleegd, heeft eene mislukte poging gedaan om uit de gevangenis te ontsnappen. Vier personen zijn te dier zake in hechtenis genomen.

MONTPELLIER, 25 October. Heden nacht ten 2 ure zijn op nieuw drie mijnwerkers, die sedert bijna 14 dagen in de ondergeloopen mijn van Lalle begraven waren geweest, gered. Zij bevonden zich in vrij voldoenden toestand. Er worden nog 103 personen gemist; de werkzaamheden om deze zoo mogelijk nog te redden worden met onverpoosden ijver voortgezet.

BRESLAU, 25 October. Volgens berigten uit Warschau van eergisteren was de generaal Lambert ernstig ziek, en de gouverneur Gerstenzweig overleden.

De katholijke en protestantsche kerken en de synagogen waren steeds gesloten, en de onderhandelingen over derzelver heropening duurden voort.

De Keizer wordt den 23sten te St. Petersburg terug verwacht; de Keizerin zal nog eenigen tijd in de Krim blijven.

TOULON, 25 October. Het uit Syrie terugkeerende eskader was gisteren avond op de hoogte van Corsica.

Volgens berigt uit Rome van den 22sten werd de generaal de Goyon aldaar binnen drie weken verwacht.

De in Napels wegens Bourbonsche woelingen gevangen genomen Vorst Ottajano is naar het kasteel van Monteforte overgebragt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 25sten October* 1861.

Een regeringstelegram, gedagteekend Buitenzorg 13 September 1861, luidt: » Niets bijzonders."

Een bijvoegsel tot deze courant behelst een verslag van het door de Tweede Kamer der Staten-Generaal in hare zitting van heden verhandelde.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

October.	Rivieren	Waarnemings-punten	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen	In 24 uren: gevallen
25	BOVEN-RHIJN. . . .	*Keulen*,	+ 37.27	+ 1.42	8 ure	"	0.03
24	WAAL.	*Nijmegen*,	+ 7.67	+ 1.45	8 "	"	0.03
24	NEDER-RHIJN. . . .	*Arnhem*,	+ 7.80	+ 0.89	8 "	"	0.04
24	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 8.29	+ 0.92	8 "	"	0.03
25		*Maastricht*, (brug)	+ 42.43	+ 0.23	8 "	0.03	"
25	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.60	"	8 "	0.04	"
24		*Grave*,	+ 5.16	+ 0.31	8 "	"	0.01
24	NIEUWE MAAS . . .	*Brielle* H. W.	+ 0.61	"	5 u. 45 m.	"	0.09
		Brielle L. W.	— 0.78	"	2 u. 45 m.	"	0.30

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Zaturdag, den 26sten October, niet plaats hebben.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

*** De Minister van Justitie brengt bij deze ter kennisse van hen, daarbij belang mogten hebben, dat zijne gewone Audientie op Woensdag, den 30sten October aanstaande, niet plaats zal hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken brengt ter kennis van het publiek dat bij den Boekhandelaar *G. J. Mingelen* (Firma *van Weelden en Mingelen*) te 's Gravenhage en, door diens tusschenkomst, in de voornaamste gemeenten des Rijks, tegen den prijs van *tachtig cents* (f 0.80) het exemplaar, is verkrijgbaar gesteld het werk getiteld: *Bijdragen en mededeelingen voor de statistiek van het Koningrijk der Nederlanden. n°. 2. Verslag van den staat der zeevisscherijen in* 1860.

's Gravenhage, den 17den October 1861.

S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 12den November 1861, des middags ten 12 ure, zal door de Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant, in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zesde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch worden aanbesteed:

het Gereedmaken der Aardenbaan met de daarbij vereischte Kunstwerken, benevens de Begrinding en gedeeltelijke Bestrating met Mopklinkers van den Provincialen Weg van Gemert tot St. Anthonis, in twee Perceelen, hebbende te zamen eene lengte van 16743 ellen

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, in massa, en elk perceel afzonderlijk overeenkomstig Art. 14 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 4den en 3den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat L. Rijstenborgh en bij den Ingenieur J. de Kruyff, beiden te 's Hertogenbosch, benevens bij de Opzigters H. Achterbergh te Boxmeer en H. P. Koenen te Veghel.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
H. T. J. VAN DER VEN, *l. V.*
De Griffier,
VAN COOTH.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 12den November 1861, des middags ten 12 ure, zal door de Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant, in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zesde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch worden aanbesteed:

het Gereedmaken en daarna Begrinden van den bestaanden Weg van Rosendaal, over Kruisland, naar Steenbergen, eene lengte uitmakende van 12568 ellen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig Art. 16 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden,

Zullende den 3den en 4den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat L. Rijsterborgh te 's Hertogenbosch, den Ingenieur L H. I. J. Mazel te Breda en den Opzigter W. de Werd te Bergen op Zoom.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
H. T. J. VAN DER VEN, *l. V.*
De Griffier,
VAN COOTH.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 31sten October 1861, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het Bouwen eener IJzeren Draaibrug over het kanaal van Apeldoorn naar Dieren.

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 12 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 20sten October ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, en bij den Eerstaanwezenden Ingenieur Reuvens, te Arnhem.

's Gravenhage, den 5den October 1861.

De Commissie voornoemd,
VAN BOSSE, *Voorzitter*.
DE BORDES, *l. Secretaris*.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 31sten October 1861, des namiddags ten 1 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken der Kunstwerken van den Spoorweg binnen de stelling van den Helder.

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 13 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 20sten October ter lezing aan het loca[…] het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Inge[…] in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen […] Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de voornaamste Logem[…] en Koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Beste[…] ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Ingenieurs in algemeene d[…] bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, en bij den Eerstaanweze[…] Ingenieur van Prehn, te Alkmaar.

's Gravenhage, den 5den October 1861.

De Commissie voornoemd,
VAN BOSSE, *Voorzitter*,
DE BORDES, *l. Secretaris*.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie […] holland,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, uit hoofde van […] voeren werken aan twee vlotbruggen op het Zederikkanaal, de pa[…] voor rijtuigen, paarden en vee zullen zijn afgesloten, te weten, die […] de Kranebrug (gemeente Meerkerk) van Vrijdag den 1sten Nove[…] aanstaande tot en met Dingsdag den 12den daaraanvolgende en die […] de brug in den Bazeldijk (gemeenten Hoogblokland en Nieuwland) […] Woensdag den 13den dier maand tot en met Zaturdag den 23sten d[…] aanvolgende; terwijl de passage zal kunnen plaats hebben van […] 12 November over de brug te Meerkerk of de brug in den Baze[…] en van 13 tot 23 November over de Kranebrug; zullende in den […] togt van voetgangers op beide punten worden voorzien door eene roe[…] of eene tijdelijke vlotbrug.

's Gravenhage, den 25sten October 1861.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voorno[…]
VAN DER HEIM.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Dordrecht, va[…] een en twintigsten October 1800 een en zestig, is de Heer *Abr[…] Hendrik Onderwater*, zonder beroep, wonende te Dordrecht, we[…] zwakheid van vermogens, op eigen verzoek onder Curatele gestel[…]

Dordrecht, den 25sten October 1861.

Voor Extract conform,
De Officier van Justitie bij voormelde Regtba[…]
C. F. TH. VAN MAANEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Goes, van den […] October 1861, in debet geregistreerd, is de persoon van *Fran[…] Bourdon*, zonder beroep, wonende te Goes, thans verpleegd worden[…] het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te Delft, ter Requ[…] van het Openbaar Ministerie bij gemelde Regtbank, ter zake van Kr[…] zinnigheid, onder Curatele gesteld.

De Officier van Justitie te Go[…]
[Kosteloos.] DE KNOKKE VAN DER MEULE[…]

*** De Curator in de onbeheerde Nalatenschap van wijlen *Jan Kr[…]* overleden in den Andel, roept bij deze alle bekende en onbek[…] Schuldeischers van denzelve op, om op Vrijdag den 8sten November […] des voormiddags ten 10 ure, te compareren ten huize van den Kast[…] *Jan F. de Vries*, in den Andel, ten einde Rekening en Verantwoor[…] van zijn beheer af te leggen en, zoo er geen verzet plaats heeft[…] Schuldvorderingen te voldoen voor zooveel het bedrag der Nalatens[…] daartoe toereikende zal zijn.

De Curator voornoemd
W. G. RIEKELS.

*** Degenen, die iets verschuldigd zijn aan of te vorderen he[…] van de Nalatenschap van Vrouwe *Sophia Frederica Christina Th[…]* Weduwe den Heer *Gerardus Jacobus Estoppey*, gewoond hebben[…] Utrecht buiten Wittevrouwen, en op den 12den Februarij 1861 te […] sterdam overleden, gelieven daarvan ten spoedigste en uiterlijk op […] 9den November 1861 schriftelijk opgave te doen ten Kantore van […] Notaris *van Schermbeek*, te Utrecht; brieven franco.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

VRIJDAG 25 October 1861.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
NEDERL., Werk. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{1}{4}$	PRUISSEN, Leening 1859.	5	
Dito dito	3	$77\frac{1}{16}$	OOSTENRIJK, Obl. Met.	5	
Dito dito	4	$99\frac{3}{4}$	Dito dito	$2\frac{1}{2}$	
O.-I. Leening	4	$98\frac{3}{4}$	Dito dito zilveren.	5	
Amort. Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	—	Dito dito nationalen	5	
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	138	Weener Bank-actien.	—	
SPANJE, Obligatien	2	42	Dito aandeelen 1854.	4	1[…]
Dito binnenlandsche.	3	$47\frac{1}{4}$	Dito dito 1860	5	3[…]
Amort. Schuld.	—	—	Dito dito 1858	—	
Bew. coupons	—	—	VENEZUELA, Obligatien.	3	
PORTUGAL, Oblig. 1853.	3	$46\frac{3}{8}$	Dito	$1\frac{1}{2}$	
Dito 1856/59	3	$45\frac{3}{4}$	GRENADA, Dito	$4\frac{1}{4}$	
RUSLAND, bij Hope 1798.	5	$102\frac{1}{4}$	Dito	1	
Dito 1828 29	5	—	Dito nieuwe	—	
Dito Stieglitz 5de serie	5	82	MEXICO, Dito	3	
Dito dito 6de serie	5	$94\frac{1}{4}$	ECUADOR, Dito	1	
bij Hope 1840	4	—	ILLINOIS, Dito	7	
Dito 1860	$4\frac{1}{2}$	$89\frac{7}{8}$	GRIEKENL., Dito 1824/25	5	
Spoorweg aandeelen.	—	190			

Londen, Consols.	$92\frac{7}{8}$	**Antwerpen**, $4\frac{1}{2}$ pct. Belgie	
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien.	3[…]
Parijs, Fr. rente.	68,05	5 pct. Metalliek	
Spanje	—	5 » Nationalen	
Weenen, Metalliek	66.00	3 » Binnenl. Spanje	
Dito nationalen	79.50	2 » Spanje	
Wissel Londen.	137.65	Credit *Guilhou*	

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 25sten October* 1861.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn aangevangen de beraadslagingen over het wets-ontwerp betreffende de regeling der zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van State. De heer van Goltstein bestreed in een uitvoerig betoog het wets-ontwerp, als zijnde zijns inziens daarbij dit onderwerp op eene kostbare wijze geregeld, terwijl uit die regeling geene bezuiniging noch vereenvoudiging zou voortvloeijen, maar een ingewikkelde en omslagtige werkkring voor den Raad van State ontstaan, waaruit, naar zijn gevoelen, niet die voordeelen zouden voortvloeijen, welke men zich daarvan voorstelde. De voorgedragen regeling was zijns oordeels ook in strijd met den geest der Grondwet, terwijl daarbij het karakter van den Staatsraad miskend werd, zoodat dien ten gevolge het doel der instelling niet bereikt wierd, hetgeen tot moeijelijkheden tusschen de Regering en den Raad van State moest leiden.

De heer van Zuylen van Nyevelt achtte ook de voorgedragen regeling niet overeenkomstig met de bedoelingen der Grondwet, daar hierbij het karakter van onafhankelijkheid van den Raad van State niet genoegzaam werd gehandhaafd. De door hem tegen het wets-ontwerp ingebragte bedenkingen waren hoofdzakelijk uit de Grondwet geput; liever had hij eene inrigting daargesteld gezien op zuinige schaal, maar behoudende het bestaand karakter.

De heer van Bosse verklaarde mede te deelen in de bezwaren der vorige sprekers met betrekking tot de voorgestelde inrigting en den werkkring van den Raad van State, die hij niet eenvoudig noch zuinig maar kostbaar, omslagtig en ingewikkeld vond. In het voorstel wenschte hij onderscheidene veranderingen gebragt te zien, en daartoe zou hij eene poging aanwenden door het voorstellen van amendementen op sommige artikelen.

De heer van Eck zeide gezind te wezen om mede te werken tot verbetering van den Raad van State, doch zijns inziens, was het voorstel van regeling onvoldoende om het ligchaam te doen wezen, gelijk men dit verlangen zoude.

De heer Duymaer van Twist verklaarde zich bereid om de inrigting van het hier bedoelde staatsligchaam te helpen verbeteren. Voor 's hands kon hij echter nog niet verklaren of hij de voorgestelde regeling zou goedkeuren, daar hij eerst inlichtingen wenschte te ontvangen. Op den inhoud der Memorie van Toelichting wenschte hij een drietal aanmerkingen in verband met het gebeurde bij de grondwetsherziening van 1848.

De Minister van Justitie verdedigde daarna het wets-ontwerp tegen de bedenkingen der vorige sprekers; hij toonde aan dat hetzelve een uitvloeisel was van een langdurig gemeen overleg tusschen de Regering en de Kamer; hij beantwoordde achtereenvolgens de geopperde grondwettige bezwaren, alsmede die omtrent het karakter hetwelk men voorstelde aan den Raad van State te geven; hij toonde de ongegrondheid aan van de bewering dat dit karakter in strijd zou wezen met dat, hetwelk de Grondwet bedoelde. Evenzeer deed hij uitkomen dat er in het voorstel geen strijd met de Grondwet was, in zoover betrof de quaestie van bezuiniging en van vereenvoudiging in den werkkring en in de zamenstelling van den Raad; waarbij hij tevens toelichtte wat er omtrent deze aangelegenheid in 1848 bij de grondwets-herziening was voorgevallen. Eindelijk trad hij in eene ontleding van de onderdeelen van het voorstel ten betooge dat het, verre van tot omslagtigheid eer tot geregelde behandeling en afdoening van zaken leiden zoude; vooral wees hij daarbij op de vaststelling van het beginsel van splitsing in afdeelingen: de medewerking aan de redactie van wetsontwerpen en de regeling van het *contentieux administratif*, en de magtiging tot het doen van voorstellen omtrent onderwerpen van wetgeving.

Ten slotte behandelde hij onderscheiden punten van ondergeschikten aard, die door sommige sprekers aangeroerd waren.

De heeren van Bosse, van Zuylen van Nyevelt en van Goltstein kwamen nog nader terug op hunne vroeger gemaakte bedenkingen, die zij verklaarden door den Minister van Justitie niet voldoende opgelost te zijn; waarna de heer Mackay nog kortelings herinnerde wat met betrekking tot de vraag omtrent het al of niet behouden van den Raad van State in 1848 was voorgevallen. Thans deed men niet anders dan regelen wat bestond: hij voor zich kon zich grootendeels met het voorstel vereenigen, vooral met dat deel wat het contentieux betrof.

De Minister van Binnenlandsche Zaken voerde daarna het woord, om de door de heeren van Bosse, van Zuylen van Nyevelt en van Goltstein ontwikkelde denkbeelden te wederleggen, vooral met betrekking tot de wijzigingen die het wets-ontwerp had ondergaan, en de grondwettige quaestien, in het bijzonder die van vereenvoudiging en bezuiniging in de zamenstelling, de bevoegdheid en den werkkring der instelling. Nadat de Minister van Justitie mede de laatst bedoelde sprekers had beantwoord werden de algemeene beraadslagingen gesloten.

Op morgen zullen de artikelen in behandeling genomen worden.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen:

een tot goedkeuring van eenige artikelen van de op den 21sten September 1861 tusschen Nederland en Belgie gesloten overeenkomst ter regeling der wateraftapping uit de Maas en de daarmede in verband staande aangelegenheden;

twee tot wijziging van hoofdstuk II der Staatsbegrooting voor 1860, en tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX *B* derzelfde Staatsbegrooting;

negen tot bekrachtiging van provinciale belastingen;

een tot verhooging van de begrooting voor het fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, dienst 1860.

De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot opheffing van het Koninklijk collatie-regt, voor zooveel het den Staat betreft, heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De dag der behandeling van het wets-ontwerp zal nader bepaald worden.

De Minister van Kolonien heeft ingezonden de algemeene rekening aantoonende de hoegrootheid der Oost-Indische remises in goederen en in geld, en het gebruik van die remises gemaakt, gedurende het jaar 1859, met 5 bijlagen; de derde en laatste suppletoire rekening van 1856; de tweede en laatste suppletoire rekening van 1857; de eerste suppletoire rekening van 1858; en het proces-verbaal van de vergaderingen der Staats-commissie, benoemd bij Koninklijk besluit van 27 December 1860; en den staat van het administratief kapitaal van Nederlandsch Indie op ultimo December 1859.

De heer Delprat heeft, namens de Commissie, belast met het onderzoek der van regeringswege ingezonden inlichtingen op het verslag der Kamer, aangaande het regeringsverslag nopens den staat der hooge-, middelbare en lagere scholen over 1859 en 1860, rapport uitgebragt. Over de daarbij voorgestelde conclusie zal nader beslist worden.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.

[illegible] wijzigingen die het wets-ontwerp had ondergaan, en die [illegible] quaestie [illegible] aangaande de [illegible] en de verkiezing [illegible] in de zamenstelling [illegible] en over de werking der [illegible]. Nadat de Minister van Justitie nog de laatst bedoelde spreker had beantwoord, werden de algemeene beraadslagingen gesloten.

Op morgen zullen de artikelen in behandeling genomen worden.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen:

een tot goedkeuring van eenige artikelen van de op den 21sten September 1863 tusschen Nederland en Belgie gesloten overeenkomst, ter regeling der watertapping uit de Maas en de daarmede in verband staande aangelegenheden;

een tot wijziging van hoofdstuk II der Staatsbegrooting voor 1864, en tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX B dezelfde Staatsbegrooting;

nog een tot bekrachtiging van provinciale belastingen;

een tot voldoening van de begrooting voor het fonds, voortspruitende uit Koopmanschap [illegible], dienst 1866.

De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot opheffing van het Rijkskollegie [illegible], voor zooveel het den Staat betreft, heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De dag der behandeling van het wets-ontwerp zal nader bepaald worden.

De Minister van Koloniën heeft ingezonden de algemeene rekening aantoonende de hoegrootheid der Oost-Indische munten in voorraad en [illegible] welke gemunt en uitgevoerde dat jaar 1866, mede bijlagen [illegible] laatst-suppletoire rekening van 1866 [illegible] en [illegible] suppletoire rekening van 1867; de suppletoire rekening van 1866; en het [illegible] van de wijzigingen [illegible] bij Koninklijk besluit van 31 October 1866; en den staat van het administratief beheer van Nederlandsch Indie op ultimo December 1866.

De heer Dullert heeft [illegible] der Commissie [illegible] zaak der van regeringswege ingezonden [illegible] op het [illegible] Koning, aangaande het [illegible] den [illegible] en [illegible] rapport uitgebragt. [illegible]

[illegible] mogelijkheden [illegible] de Regeering [illegible]

[illegible] zich ook de voorgestelde regeling [illegible] bepalingen der Grondwet, daar [illegible] eid van den Raad van State niet ge- [illegible] daar hem tegen het wets-ontwerp [illegible] noodzakelijk, uit de Grondwet geput: [illegible] gesteld gezien op zulnige schaal, maar [illegible]

[illegible] mede te deelen, is dat bewaren der [illegible] tot de voorgestelde inrigting, en den [illegible] ate, die hij niet eenvoudig noch zuinig [illegible] ontwikkeld vond. In het voorstel wenschte [illegible] gebragt te zien, en daartoe zou hij [illegible] voorstellen van amendementen opsom- [illegible]

[illegible] te wezen om mede te werken tot [illegible] State, doch zijns inziens, was het voor- [illegible] het ligchaam te doen wezen, zulk [illegible]

[illegible] verklaarde zich bereid om de inrigting [illegible] van te helpen verbeteren. Voor [illegible] of hij de voorgestelde regeling zou [illegible] wijzigingen wenschte te ontvangen. Op [illegible] wenschte hij een duidelijk [illegible] bij de grondwetsherziening van 1848. [illegible] daarna het wets-ontwerp tegen [illegible] hij zoude aan den Raad van [illegible] gemeen overeenkomst tusschen de Regeering [illegible] de groepen [illegible] karakter [illegible] met voor- [illegible] hij [illegible] ongeneigdheid [illegible] in staat zou wezen [illegible] dat [illegible] doel hij [illegible] in het [illegible] wijziging in den [illegible]